

Věc C-278/05

Carol Marilyn Robins a další

v.

Secretary of State for Work and Pensions

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce
podaná High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division]

„Ochrana zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele – Směrnice 80/987/EHS – Provedení – Článek 8 – Systémy podnikového nebo mezipodnikového důchodového připojištění – Dávky ve stáří – Ochrana nabytých nároků – Rozsah ochrany – Odpovědnost členského státu z důvodu nesprávného provedení směrnice – Podmínky“

Stanovisko generální advokátky J. Kokott přednesené dne 13. července 2006 I - 1057

Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 25. ledna 2007 I - 1081

Shrnutí rozsudku

1. *Sociální politika – Sbližování právních předpisů – Ochrana zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele – Směrnice 80/987 (Směrnice Rady 80/987, článek 8)*

2. *Sociální politika – Sbližování právních předpisů – Ochrana zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele – Směrnice 80/987*
(Směrnice Rady 80/987, článek 8)
3. *Právo Společenství – Práva přiznaná jednotlivcům – Porušení členským státem – Povinnost nahradit škodu způsobenou jednotlivcům*
(Směrnice Rady 80/987, článek 8)

1. Článek 8 směrnice 80/987 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se ochrany zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele musí být vykládán v tom smyslu, že v případě platební neschopnosti zaměstnavatele a nedostatku finančních prostředků systémů podnikového nebo mezipodnikového důchodového připojištění nemusí být financování nabytých nároků na dávky ve stáří povinně zajištěno samotnými členskými státy ani být zajištěno v plném rozsahu.

článek 8 směrnice ponechává členským státům pro účely určení úrovně ochrany značný prostor pro uvážení, který vylučuje povinnost zajištění v plném rozsahu.

(viz body 35–36, 45–46, výrok 1)

Jednak totiž znění článku 8 směrnice tím, že obecně stanoví, že členské státy „zajistí, aby byla přijata nezbytná opatření“, neukládá těmto státům, aby samy financovaly nároky na dávky, jež je třeba podle směrnice chránit, ale ponechává jim určitý prostor pro uvážení, co se týče mechanismu, který má být přijat za účelem takové ochrany. A jednak tím, že se omezuje na obecné stanovení povinnosti přijetí nezbytných opatření na „ochranu zájmů“ dotčených osob,

2. Článek 8 směrnice 80/987 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se ochrany zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele, který ukládá členským státům povinnost zajistit, aby byla přijata nezbytná opatření na ochranu zájmů uvedených zaměstnanců, pokud jde o jejich práva na starobní důchody [dávky ve stáří], na základě doplňkových podnikových systémů [systémů podnikového důcho-

dového připojištění], brání systému ochrany, který může vést, v určitých situacích, k zajištění dávek omezenému na méně než polovinu nároků, na které by měl zaměstnanec nárok.

I když totiž ani tento článek, ani žádné jiné ustanovení uvedené směrnice neobsahuje prvky umožňující přesně stanovit minimální úroveň vyžadovanou pro ochranu nároků na dávky ze systémů podnikového důchodového připojištění, takový systém, pokud vycházíme ze způsobu, jakým zákonodárce Společenství vyjádřil svou vůli, nemůže být považován za odpovídající definici pojmu „ochrana“ použitému v uvedeném článku 8.

(viz body 56–57, 62, výrok 2)

3. Odpovědnost členského státu za škody způsobené jednotlivcům porušením práva Společenství předpokládá, že cílem porušení právní normy je přiznání práv jednotlivcům, že porušení je dostatečně závažné a že existuje přímá příčinná souvislost mezi porušením povinnosti ze strany státu a škodou způsobenou poškozeným. Co se týče podmínky dostatečně závažného porušení práva Společenství, ta předpokládá, že členský

stát zjevně a závažným způsobem překročil meze, kterými je ohraničena jeho posuzovací pravomoc, přičemž skutečnosti, ke kterým je třeba v tomto ohledu přihlídnout, jsou zejména stupeň jasnosti a přesnosti porušeného pravidla, jakož i rozsah prostoru pro uvážení, který toto pravidlo ponechává vnitrostátním orgánům. Tento prostor pro uvážení, který představuje důležité kritérium, je ve velké míře závislý na stupni jasnosti a přesnosti porušeného pravidla.

Co se týče článku 8 směrnice 80/987 o sblížování právních předpisů členských států týkajících se ochrany zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele, který ukládá členským státům povinnost zajistit, aby byla přijata nezbytná opatření na ochranu zájmů uvedených zaměstnanců, pokud jde o jejich práva na starobní důchody [dávky ve stáří], na základě doplňkových podnikových systémů [systémů podnikového důchodového připojištění], ponechává členským státům z důvodu svého obecného znění značný prostor pro uvážení pro účely určení úrovně ochrany nároků na dávky. Odpovědnost členského státu z důvodu nesprávného provedení tohoto ustanovení je tak podmíněna zjištěním, že tento stát zjevně a závažným způsobem překročil meze, kterými je ohraničena jeho posuzovací pravomoc.

Za účelem určení, zda je tato podmínka splněna, musí vnitrostátní soud, kterému je předložena žaloba na náhradu škody, vzít v úvahu všechny skutečnosti, které jsou pro situaci, jež je mu předložena, příznačné. Mezi těmito skutečnostmi jsou zejména, kromě stupně jasnosti a přesnosti porušeného pravidla a rozsahu prostoru pro uvážení, který toto pravidlo ponechává vnitrostátním orgánům, úmyslný nebo neúmyslný charakter nesplnění povinnosti nebo způsobené škody, omluvitelnost nebo

neomluvitelnost případného právního pochybení, okolnost, že postoj zaujatý orgánem Společenství mohl přispět k opominutí nebo přijetí nebo zachování opatření nebo vnitrostátní praxe odporující právu Společenství.

(viz body 69–70, 72–77,
82, výrok 3)